

Rapportage

NPV

Peiling abortus

juli 2022

Ymke Horwitz

Jetteke Rigterink

Stefan Klomp

Inhoudsopgave

1.	Achtergrond	3
2.	Conclusies & aanbevelingen	4
3.	Resultaten	7
	• Opvattingen en deelname debat	7
	• Kennis	17
4.	Bijlage: Uitsplitsing kennis	22
5.	Bijlage: Achtergrondkenmerken	24
6.	Contact	27

Achtergrond

Doelstelling

Abortus is een actueel thema in het maatschappelijke debat. Ontwikkelingen in Amerika, die ertoe geleid hebben dat het landelijk recht op abortus is ingeperkt, leidde tot veel ophef wereldwijd. Ook Nederlandse plannen om de abortuswet op een aantal punten te wijzigen, bracht de discussie op gang. Te midden van deze discussies heeft de NPV onder haar achterban en 'de Nederlander' een onderzoek laten uitvoeren over het thema abortus. Het doel van dit onderzoek is om in kaart te brengen wat de kennis is en wat de opvattingen en ervaringen zijn van Nederlanders en het NPV-panel rondom (de discussies over) het thema abortus/abortusmogelijkheden. De deelnemers krijgen in dit onderzoek de juiste antwoorden op de kennisvragen te zien waardoor ook 500 Nederlanders voorgelicht worden over abortus.

Methode

- Kwantitatief online onderzoek
- Online research tool van DirectResearch
- 20 vragen

Bron

Ledenbestand NPV en EUp panel van DirectResearch.

Doelgroep

In dit rapport wordt onderscheid gemaakt tussen twee doelgroepen:

- Respondenten van 18 jaar of ouder, representatief voor de Nederlandse bevolking (NL)
- NPV leden (NPV)

Periode

17 juni – 29 juni 2022

Respons

Ledenbestand NPV

- Bruto steekproef: n=5.684
- Netto steekproef: n= 1.107 (19%)

EUp panel DirectResearch

- Netto steekproef: n=501

Vanaf hier wordt de groep Nederlanders uit het panel van DirectResearch in het rapport aangeduid met NL en de NPV-leden met NPV. Significante verschillen tussen deze groepen worden in dit rapport aangeduid met .

Conclusies & aanbevelingen

Conclusies & aanbevelingen (1/2)

Meningen over abortus lopen sterk uiteen binnen Nederland

In Nederland denkt men verschillend over het moment dat er sprake is van nieuw leven. De grootste groep vindt dat er sprake is van nieuw leven wanneer de hartslag aanwezig is. De overgrote meerderheid van de NPV-leden vinden dat er sprake is van nieuw leven als de eicel en de zaadcel samensmelten. Ook hebben Nederlanders geen eenduidige mening over het moment waarop abortus niet meer toegestaan zou moeten zijn. Dit geldt zowel voor sociale redenen als voor de reden dat het kind een afwijking heeft. Het overgrote deel van de NPV-leden zijn in beide situaties van mening dat abortus niet meer toegestaan moet zijn vanaf de bevruchting. De meerderheid in Nederland is (sterk) voorstander van abortus, terwijl NPV-leden (sterk) tegenstander zijn. Voorstanders noemen onder andere dat iedere vrouw zelf moet kunnen beslissen over haar lichaam en dat ongewenste zwangerschappen afgebroken moeten kunnen worden. Tegenstanders noemen daarentegen dat abortus moord is en dat alleen God gaat over leven en dood.

Er wordt verschillend gedacht over de uitingen van voor- en tegenstanders van abortus

Eén op de drie Nederlanders vindt dat hun visie op abortus (enigszins) op de juiste manier vertegenwoordigd wordt in het publieke debat. Voor NPV-leden is dit meer dan de helft. Het merendeel geeft echter aan zelf niet te hebben deelgenomen aan het debat over abortus. De meeste Nederlanders volgen de abortusdiscussie dan ook niet intensief. NPV-leden zijn daarentegen meer betrokken bij de abortusdiscussie. Over de voorgenomen wetswijzigingen lopen de meningen in Nederland ook uiteen. Een kleine meerderheid is voorstander. NPV-leden zijn sterk tegenstander van de wetswijzigingen. Wat betreft de toekomst denkt en hoopt het grootste deel van de Nederlanders dat de abortuswetgeving gelijk zal blijven. Voor NPV leden geldt dat men hoopt dat deze wetgeving strenger zal worden, terwijl men denkt dat deze in de toekomst zal versoepelen.

Conclusies & aanbevelingen (2/2)

Het kennisniveau over abortus ligt hoger bij de NPV-leden dan bij gemiddeld Nederland

Alleen de kennis over het Wetboek voor Strafrecht was voor beide groepen gelijk. Veel Nederlanders zijn onbekend met de top-3 van redenen bij abortus. Met de maximale termijn van de uitvoering van een abortus zijn de meesten wel bekend. Voor ongeveer een kwart heeft de opgedane kennis iets gedaan met de eigen visie op abortus. Men geeft bijvoorbeeld aan nu meer te weten dan voor de enquête en vooral de nieuw opgedane kennis omtrent de top 3 redenen voor abortus wordt genoemd.

Aanbevelingen

Informeer mensen over abortus en de abortuswetgeving

Een kwart van de mensen geeft na de kennisvragen aan dat de opgedane kennis hun visie op abortus heeft beïnvloed. Vooral de meest voorkomende redenen om een zwangerschap af te breken waren voor sommige mensen een eyeopener. Zowel voor- als tegenstanders van abortus geven aan dat zij schrokken van de meest voorkomende reden en sommigen zijn van mening dat er te makkelijk wordt gedacht over abortus. Door voorlichting en PR kan de NPV het kennisniveau van Nederland naar een hoger niveau tillen. Hierdoor kan men een beter overwogen keuze maken bij het nemen van een standpunt in het debat over abortus.

Resultaten

Opvattingen en deelname debat

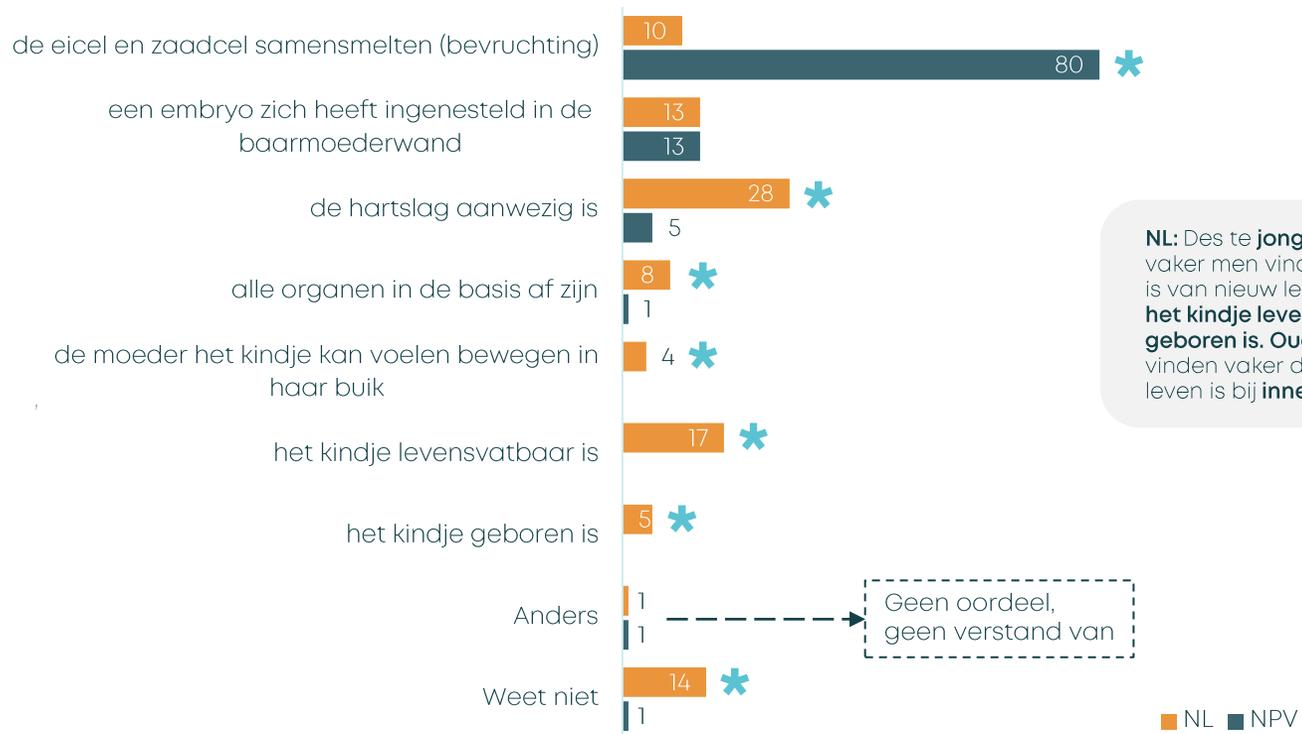

Nederland is verdeeld over het moment dat er sprake is van nieuw leven.

De meesten vinden dat er sprake is van nieuw leven wanneer de hartslag aanwezig is. De meeste NPV-leden vinden dat er sprake is van nieuw leven als de eicel en de zaadcel samensmelten.

Moment sprake van nieuw leven (%)

Vanaf het moment dat...

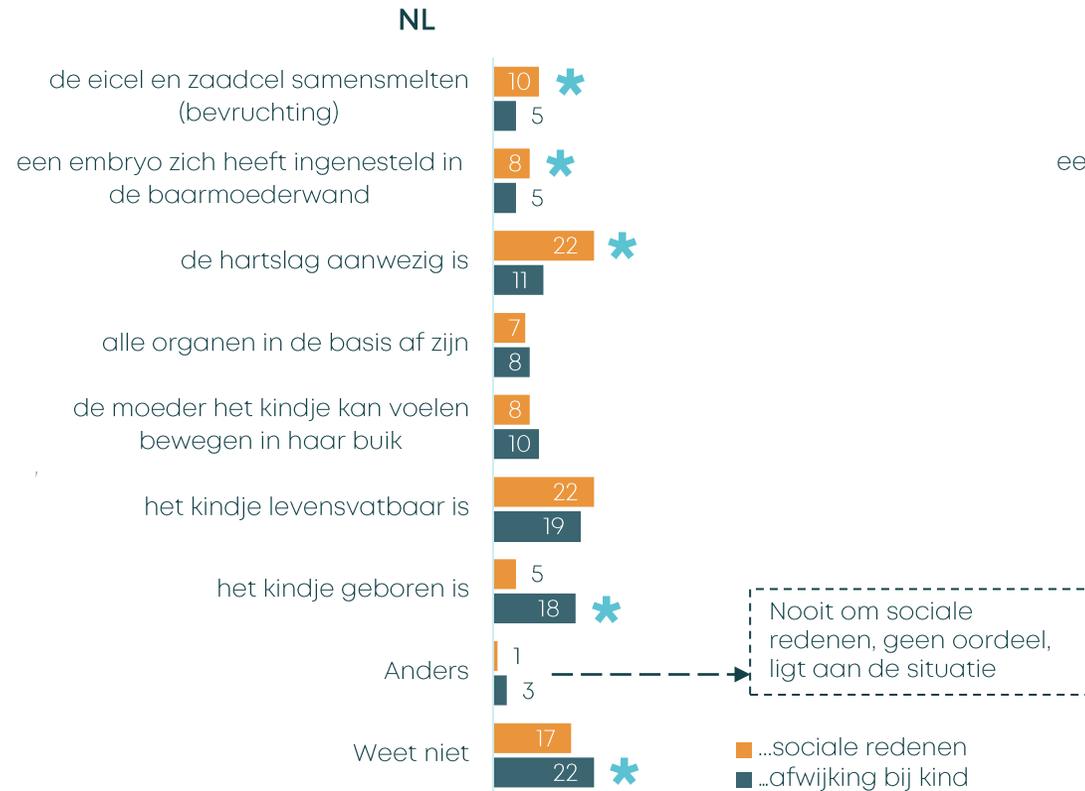
NL: Des te **jonger men** is, des te vaker men vindt dat er sprake is van nieuw leven wanneer **het kindje levensvatbaar of geboren is. Ouderen (65+)** vinden vaker dat het nieuw leven is bij **innesteling**

Ook hebben Nederlanders geen eenduidige mening over het moment waarop abortus niet meer toegestaan zou moeten zijn.

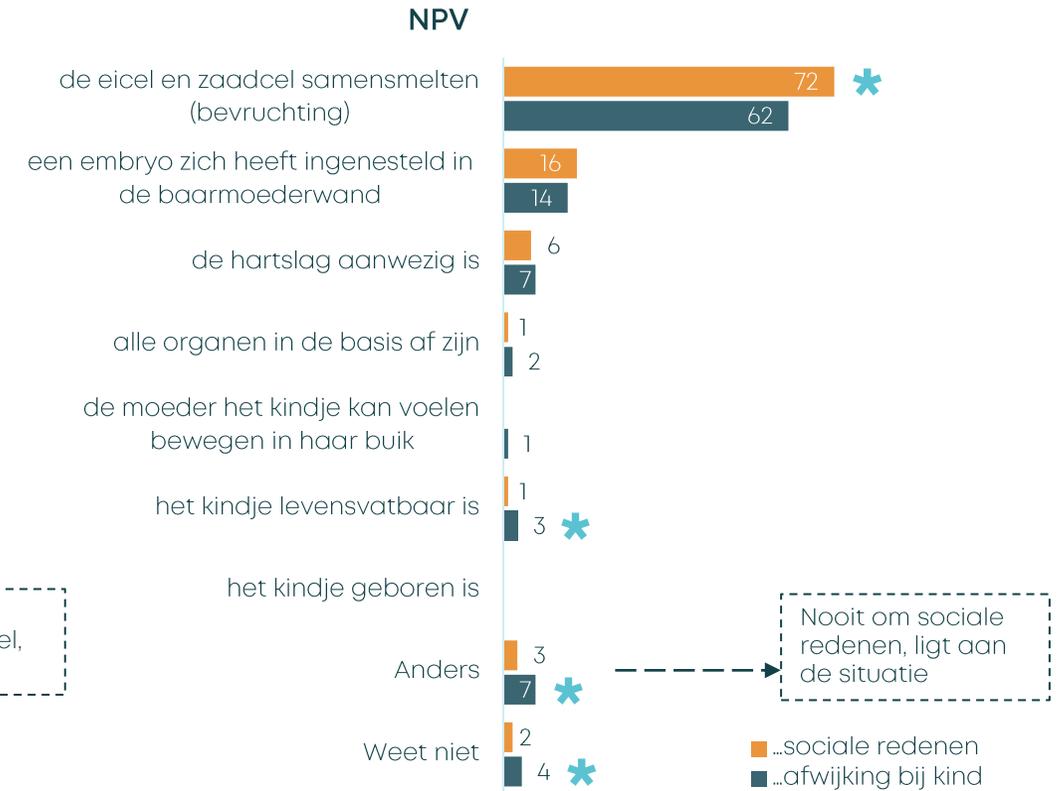
Dit geldt zowel voor sociale redenen als voor de reden dat het kind een afwijking heeft. NPV-leden zijn in beide situaties veelal van mening dat abortus niet meer toegestaan moet zijn vanaf de bevruchting.

Moment abortus niet meer toegestaan vanwege...(%)

NL: Christenen zijn vaker van mening dat een abortus bij **sociale redenen** al niet meer toegestaan moet zijn vanaf **bevruchting of innesteling**.

Moment abortus niet meer toegestaan vanwege...(%)

NL: Jongeren t/m 30 jaar vinden vaker dan ouderen (65+) dat abortus in geval van een afwijking mogelijk moet zijn tot de geboorte.

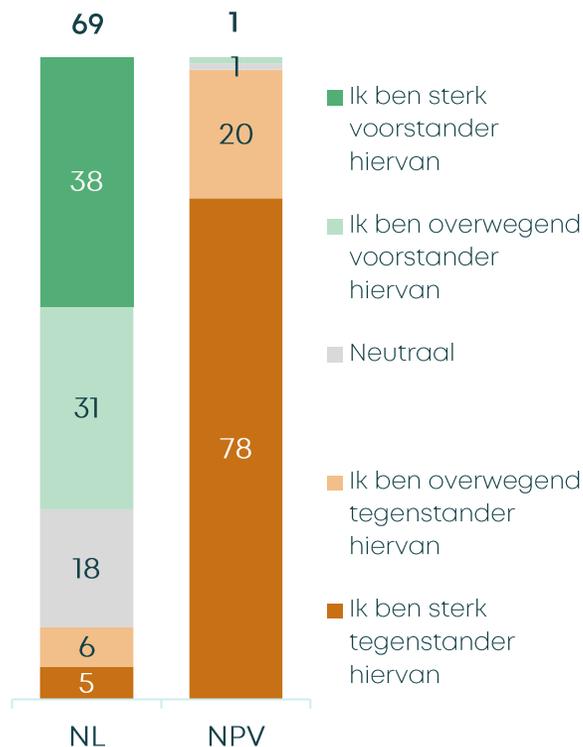

De meerderheid in Nederland is (sterk) voorstander van abortus, terwijl NPV-leden (sterk) tegenstander zijn.

Voorstanders noemen onder andere dat iedere vrouw zelf moet kunnen beslissen over haar lichaam en dat ongewenste zwangerschappen afgebroken moeten kunnen worden. Tegenstanders noemen daarentegen dat abortus moord is en dat alleen God gaat over leven en dood. Daarentegen zijn er ook voorstanders die vinden dat er soms te makkelijk met abortus wordt omgegaan en tegenstanders die aangeven dat abortus in uitzonderlijke gevallen mogelijk moet zijn.

Mening mogelijkheid tot abortus in NL (%)

Top-2

NL

NPV

Toelichting voorstanders (69%) *

- “Elke vrouw is **baas in eigen buik**.”
- “**Ongewenste zwangerschappen** moeten afgebroken kunnen worden.”
- “De **vrijheid** van abortus moet aanwezig zijn voor **bepaalde gevallen**.”
- “Elke vrouw zou **recht** moeten hebben om te **beslissen over haar eigen lichaam**.”
- “Ik vind dat iedereen die, door een **nare situatie** of om **gezondheidsredenen**, het kindje niet willen houden, de mogelijkheid moet hebben abortus te plegen.”
- “Ik vind dit vanzelfsprekend, dit is **medisch en niet juridisch**.”

Toelichting tegenstanders (11%)

- “**Nieuw leven** moet je niet **vermoorden**.”
- “Vind dat je **alleen in uitzonderlijke gevallen** abortus mag plegen.”

Toelichting voorstanders (1%)

- “Ik zal geen vrouw een abortus adviseren, maar ik ben wel van mening dat het haar **eigen beslissing** moet zijn. En **illegale abortussen zijn rampzalig**.”

Toelichting tegenstanders (97%) *

- “Abortus is **moord** op grond van de **Bijbel**.”
- “Wij mogen geen **leven beëindigen**. **Alleen God** gaat over leven en dood.”
- “Ik ben er van overtuigd dat het **leven begint bij de conceptie**.”
- “**Alle leven is door God gegeven**. Alleen al daarom is het waardevol **beschermwaardig**. Op **grote uitzonderingen** na (medisch) mag leven niet bewust afgebroken worden door de mens.”
- Abortus toestaan indien leven moeder in **gevaar is of bij verkrachting**”.

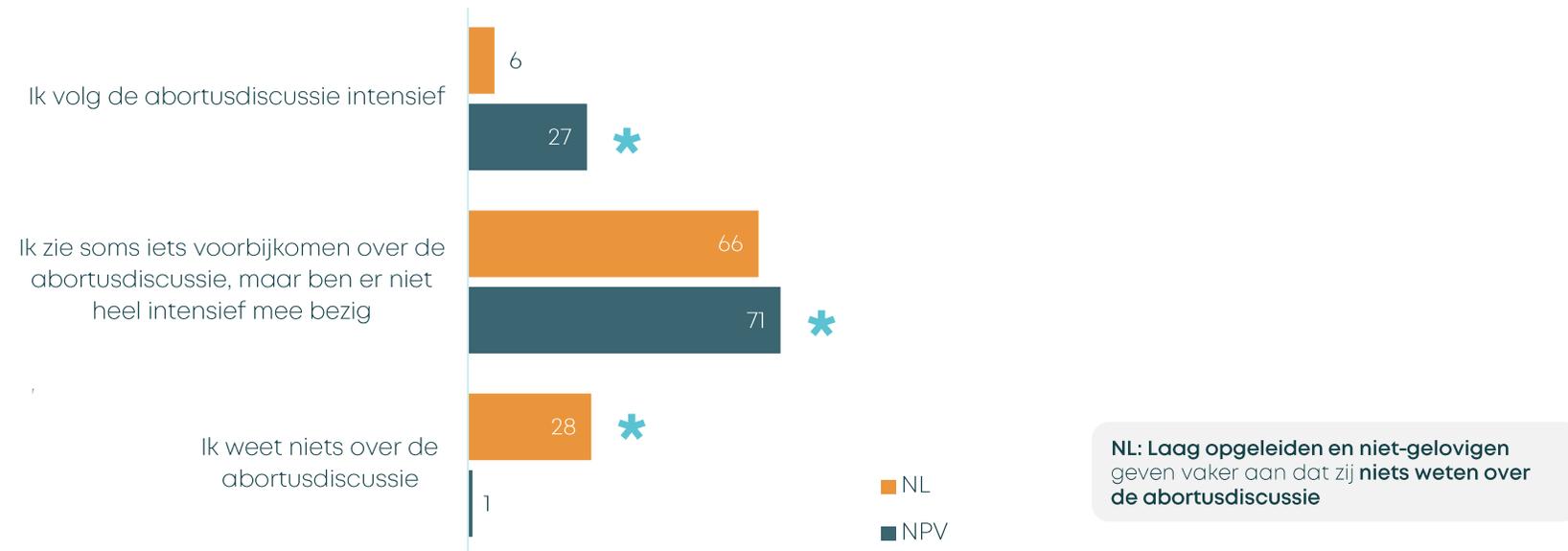
NL: Hoog opgeleiden en niet-gelovigen zijn vaker voorstander van de discussie, terwijl laag opgeleiden en Christenen vaker neutraal zijn. Jongeren t/m 40 jaar zijn vaker sterk voorstander van abortus

De meeste Nederlanders volgen de abortusdiscussie niet intensief.

NPV-leden zijn meer betrokken bij de abortusdiscussie dan gemiddeld Nederland: ruim een kwart volgt de discussie intensief.

Volgen van de abortusdiscussie (%)

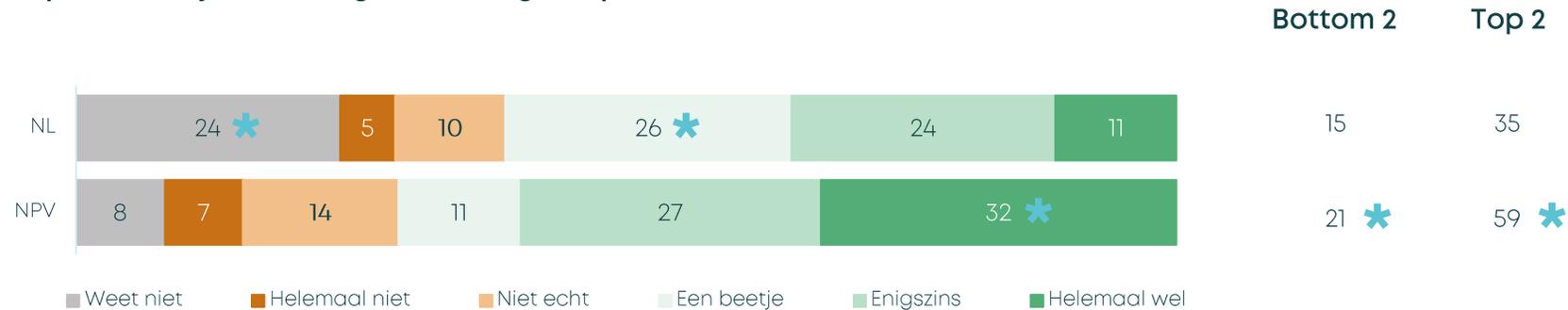

Eén op de drie Nederlanders vindt dat hun visie op abortus enigszins of helemaal op de juiste manier wordt vertegenwoordigd in het publieke debat.

Voor NPV-leden is dit meer dan de helft. Een kwart van de Nederlanders weet niet of hun visie op de juiste manier vertegenwoordigd wordt in het publieke debat.

Visie op abortus juist vertegenwoordigd in publiek debat (%)

NL: Hoog opgeleiden geven vaker aan dat zij vinden dat hun visie op abortus **juist wordt vertegenwoordigd** in het publieke debat. **Vrouwen** geven vaker aan dat zij **niet weten** of hun visie juist vertegenwoordigd wordt.

Het merendeel geeft aan zelf niet te hebben deelgenomen aan het debat over abortus.

Deelname aan publieke debat over abortus (%)

NL

Ja, omdat (4%):

- “Ik het belangrijk vind dat meer mensen zich **bewust** worden van het **belang van dit onderwerp**.”
- “Ik ermee **begaan ben**.”

Nee, omdat (96%): *

- “Ik weet er te weinig van.”
- “Heb daar **geen behoefte aan**.”
- “Ik **niet wil oordelen** over iemands besluit over abortus.”

NPV

Ja, omdat (17%): *

- “Ik het **belangrijk** vind dat hier blijvend aandacht aan wordt besteed.”
- “Ik het **leven**, geboren of ongeboren, waard vind te **beschermen**.”

Nee, omdat (83%):

- “Dat niet in mijn aard ligt.”
- “Het **niet aan de orde is gekomen** en ik **houd me liever op de achtergrond**.”
- “Ik hier nog **geen gelegenheid** voor had.”

Meningen over de uitingen van voorstanders/tegenstanders van abortus lopen uiteen.

Dit geldt zowel tussen NPV-leden en de gemiddelde Nederlander, als binnen deze groepen. Er is zowel begrip als onbegrip voor mensen met een andere mening in alle groepen. Daarnaast vindt men de mensen met een andere mening soms te extreem in hun uitingen.

Mening over uitingen voorstanders/tegenstanders abortus

NL

Mening over uitingen van voorstanders:

- “**Goed!** Vrouwen moeten zelf de keuze kunnen maken.”
- “**Soms erg egoïstisch!** Je beëindigt wel een leven.”
- “Er zijn zeker redenen die een **abortus rechtvaardigen.**”
- “Prima dat vrouwen zich daarover uiten, want het betreft **leven in hun lichaam**”
- “De stellingen zijn **altijd zwart/wit**. Het gaat om persoonlijke situaties.”
- “Ik **begrijp** ze wel, maar vind ze **te eenzijdig.**”
- “Soms heel **heftig** en niet altijd juist.”

Mening over uitingen van tegenstanders:

- “**Te zwart/wit**-georiënteerde mensen, die in een geloof tunnel zitten.”
- “**Iedereen mag zijn mening geven. Demonstreren voor een abortuskliniek** vind ik wel te ver gaan.”
- “Ze hebben **deels gelijk**. Je gaat niet zo luchtig met beslissen over leven en dood van een kind.”
- “Na een aantal weken haal je een **compleet kindje** weg, dus ik snap ze wel, zij **beschermen het ongeboren leven.**”
- “**Ondoordacht** en met **weinig gevoel** voor de situatie van een ander.”

NPV

Mening over uitingen van voorstanders:

- “Ik vind het erg dat ze abortus een recht noemen, terwijl er een nieuw leven in je groeit wat ook recht heeft om te leven.”
- “Soms **drammerig**, maar vanuit hun opinie **wel te begrijpen.**”
- “**Afkeuringwaardig**, als je zelfs niets mag zeggen (c.q. kritische zijn) over het feit dat er gejuicht wordt bij een verruiming van de wet, dan is dat heel **triest!**”
- “**Onbegrijpelijk**, het is voor hun **eigen genot**, gewoon wel vrijen en niet achter de **gevolgen** staan.”
- “Fel, heftig, veel emotie.”

Mening over uitingen van tegenstanders:

- “Heb ik **waardering** voor, zeker als die **bijbels gefundeerd** zijn.”
- “Vaak hoor ik een **genuanceerd verhaal**, maar soms zijn **tegenstanders wel erg fel** en zien ze niet het punt van de **voorstanders**: de nood van de vrouw in kwestie.
- “Daar kan ik me in vinden. Ik ben er wel voorstander van om **naast de Bijbelse argumenten** ook algemene argumenten aan te dragen (die zijn er genoeg).”
- “Vaak **te strijdvaardig**.”
- “Misschien zou meer **goede uitleg**, in liefde gedaan, **meer begrip** opbrengen bij de tegenstanders. In ieder geval bij een gedeelte.”

Over de voorgenomen wetswijzigingen is in Nederland ook verdeeldheid.

Een kleine meerderheid van de Nederlanders is voorstander. NPV-leden zijn veelal sterk tegenstander van de wetswijzigingen.

Voorgenomen wetswijziging 1:

Nu wordt abortus door middel van medicatie (de abortuspil) uitgevoerd in een abortuskliniek of ziekenhuis. In de voorgenomen wetswijziging mag ook een huisarts de abortuspil voorschrijven.

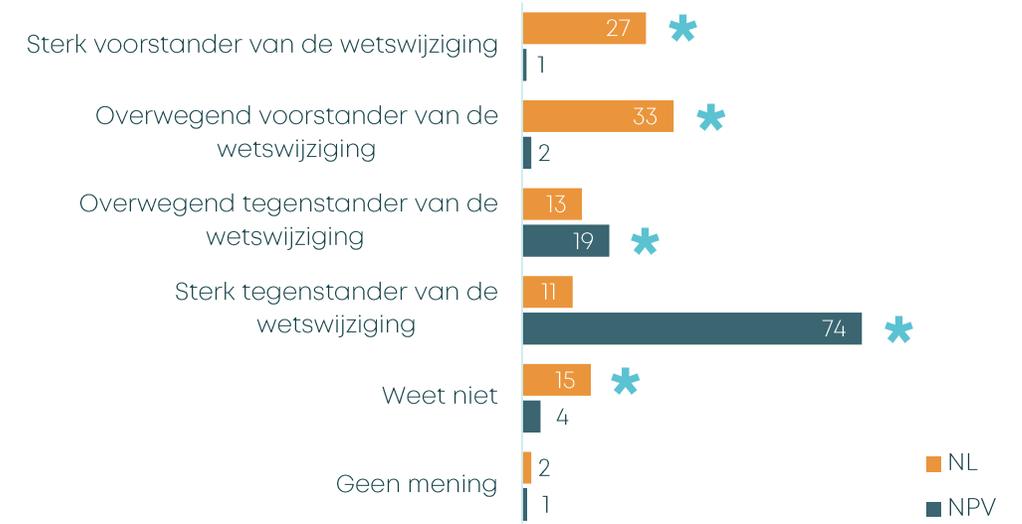
Wetswijziging 1: huisarts mag abortuspil voorschrijven (%)

Voorgenomen wetswijziging 2:

Op dit moment is het zo dat er verplicht vijf dagen bedenktijd zit tussen het aanvragen van een abortus en het uitvoeren van ervan. Er is een plan om deze wet te veranderen, waardoor deze bedenktijd flexibel wordt. De vrouw bepaalt dan samen met de arts de duur van de beraadtermijn. Dat kan meer of minder dan vijf dagen zijn.

Wetswijziging 2: beraadtermijn abortus flexibel maken (%)

NL: Ouderen (65+) zijn vaker overwegend voorstander van bovenstaand voorstel

De Nederlander denkt dat de abortuswetgeving gelijk zal blijven, terwijl de NPV-leden denken dat hij zal versoepelen.

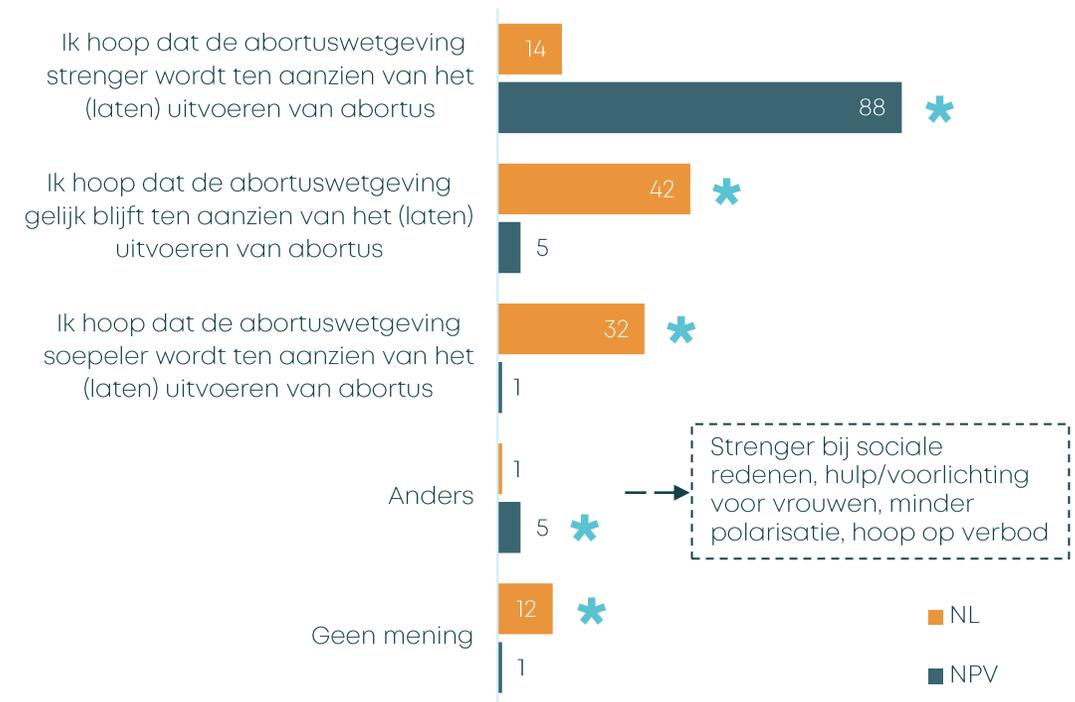
Van de Nederlanders hopen de meesten dat de wetgeving gelijk zal blijven. NPV-leden hopen dat de wetgeving juist strenger wordt.

Visie op toekomst abortuswetgeving (%)

NL: Mannen denken vaker dat de wetgeving soepeler zal worden.

Best passende uitspraak toekomst abortuswetgeving (%)

NL: Christenen hopen dat de wetgeving strenger zal worden, terwijl niet-gelovigen en jongeren t/m 30 jaar hopen dat deze soepeler wordt.

Resultaten

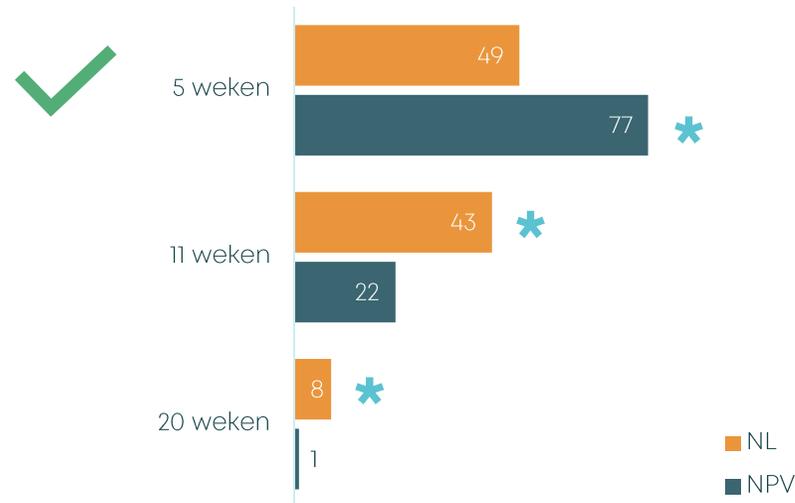
Kennis

NPV-leden zijn beter op de hoogte van het aantal weken tot de aanwezigheid van de hartslag bij de zwangerschap dan Nederlanders.

De antwoorden op de vraag over het aantal abortussen lopen wat meer uiteen. Onder de Nederlanders denkt één op de drie dat dit aantal 85 is, terwijl dit onder NPV-leden twee op de vijf is.

Aantal weken tot aanwezigheid hartslag (%)

Gemiddelde aantal abortussen per dag (%)

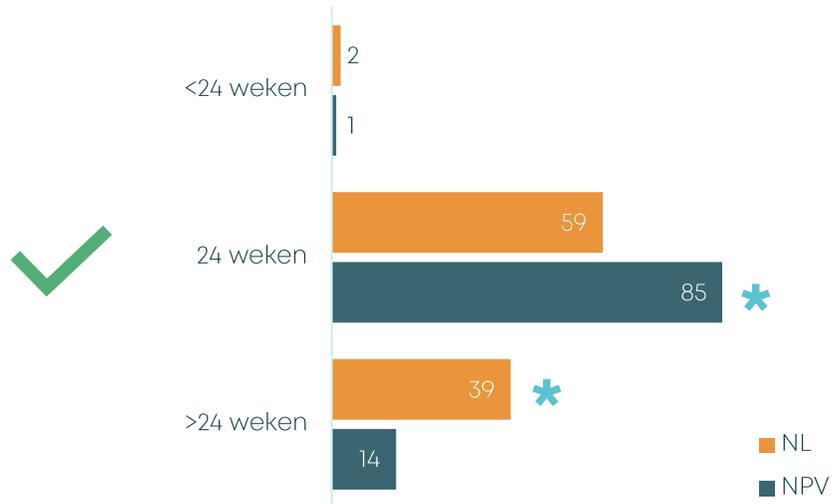
NL: Vrouwen hebben dit vaker goed dan mannen.

De meeste mensen zijn bekend met de maximaal toegestane termijn om een zwangerschap af te breken.

NPV-leden zijn hier beter van op de hoogte.

Termijn tot wanneer abortus mag worden uitgevoerd (%)

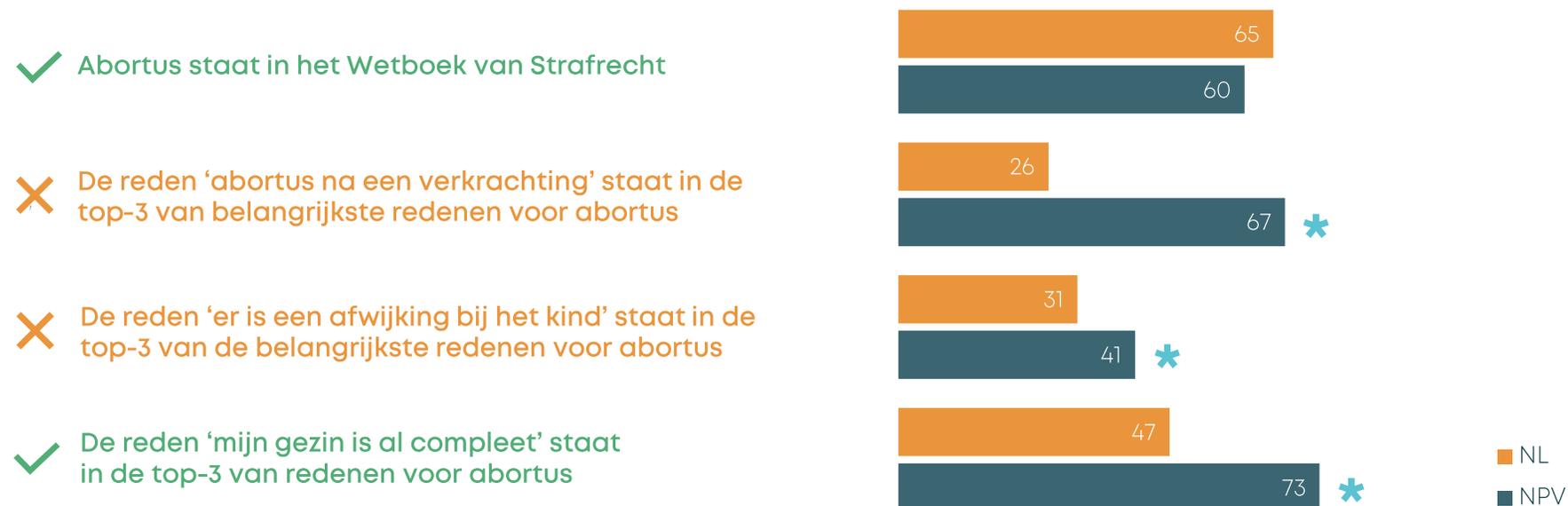

NPV-leden lijken over het algemeen meer op de hoogte van de top-3 belangrijkste redenen voor abortus dan dat de gemiddelde Nederlander dit is.

Met name de frequentie van de redenen 'verkrachting' en 'afwijking bij het kind' is bij Nederlanders onbekend.

Stellingen correct beantwoord: (%)

- ✓ Deze stellingen zijn waar
- ✗ Deze stellingen zijn niet waar

Het zien van de juiste antwoorden op feitenvragen heeft voor ongeveer een kwart iets gedaan met de eigen visie op abortus.

Men geeft bijvoorbeeld aan nu meer te weten dan voor de enquête en vooral de nieuw opgedane kennis omtrent de top 3 redenen voor abortus wordt genoemd. Zowel voor- als tegenstanders van abortus geven aan dat zij schrokken van de meest voorkomende reden en sommigen zijn van mening dat er te makkelijk wordt gedacht over abortus.

Impact opgedane inzichten op visie op abortus (%)

NL

Ja, want (28%):

- *“De top 3 redenen voor abortus vind ik heel erg. Dit kan opgelost worden met goede anticonceptie etc. Ik vind dit ook geen reden om een kind weg te halen.”*
- *“Ik weet nu meer dan voor deze enquête.”*

Nee, want (72%):

- *“Mijn mening over abortus is niet veranderd.”*
- *“Blijft nog steeds een keuze van de vrouw.”*

NPV

Ja, want (25%):

- *“Het is nog erger dan ik dacht. Als het niet uitkomt, wordt het weggehaald.”*
- *“De top 3 redenen voor abortus zijn economisch gerelateerd en op het eigen- ik van de mens. Dat is een eye-opener.”*

Nee, want (75%):

- *“Bijbels standpunt is helder.”*
- *“Gij zult niet doden blijft hetzelfde.”*

Bijlage

Extra uitsplitsingen

Kennisniveau van de NPV-leden ligt hoger dan van de Nederlanders.

Alleen de kennis over het Wetboek voor Strafrecht was voor beide groepen gelijk. Veel Nederlanders zijn onbekend met de top-3 van redenen bij abortus. Met de maximale termijn van de uitvoering van een abortus zijn de meesten wel bekend. Bij de NPV-leden was men minder op de hoogte van de frequentie van de reden 'afwijking van het kind'

Correct beantwoord (%)

	NPV			NL		
	Voorstanders (n=15)	Tegenstanders (n=1078)	Totaal (n=1107)	Totaal (n=501)	Voorstanders (n=346)	Tegenstanders (n=54)
5 weken tot hartslag	60	78	77	49	45	73
85 abortussen per dag	47	42	42	33	34	33
Max. 24 weken voor uitvoering abortus	50	85	85	59	61	70
Abortus in het Wetboek van Strafrecht	53	60	60	65	66	76
Reden 'verkrachting' niet in top 3	93	67	67	26	25	40
Reden 'afwijking' niet in top 3	40	41	41	31	26	39
Reden 'compleet gezin' wel in top 3	80	72	73	47	47	63
4-7 vragen correct	60	70	70	25	23	43
Gemiddeld aantal correct	3,9	4,2	4,2	2,7	2,6	3,5

Significante resultaten zijn in bovenstaande tabel aangegeven met dikgedrukte getallen. De resultaten in de totaal kolommen van de NPV en NL zijn met elkaar vergeleken. Van de resultaten binnen de groepen NPV en NL zijn de kolommen van voor- en tegenstanders met elkaar vergeleken. Vanwege de lage bij de voorstander van de NPV zijn deze resultaten indicatief.

Bijlage

Achtergrondkenmerken

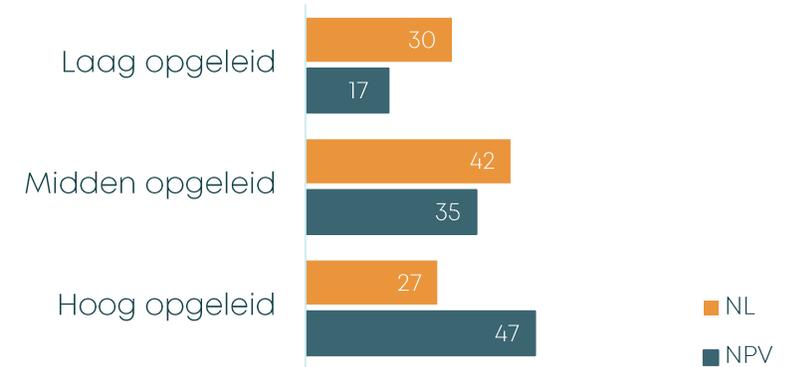
Bijlage: profiel steekproef

Achtergrondgegevens van de steekproef NPV-leden (n=1107) en Nederland representatief (n=501). De groep Nederland is representatief gewogen naar een representatieve verdeling voor geslacht, leeftijd en opleiding.

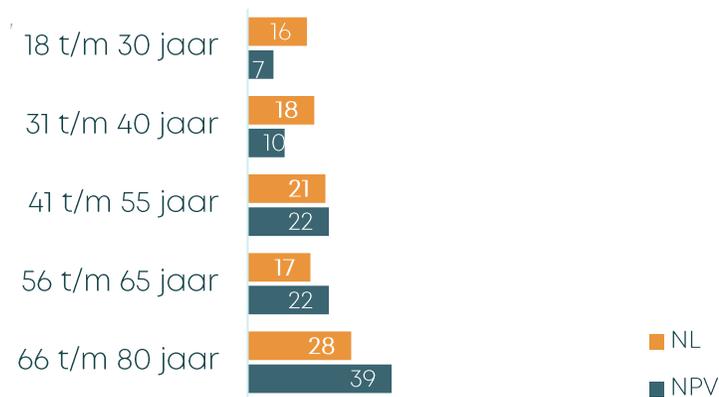
Geslacht (%)

Opleidingsniveau (%)

Leeftijd (%)

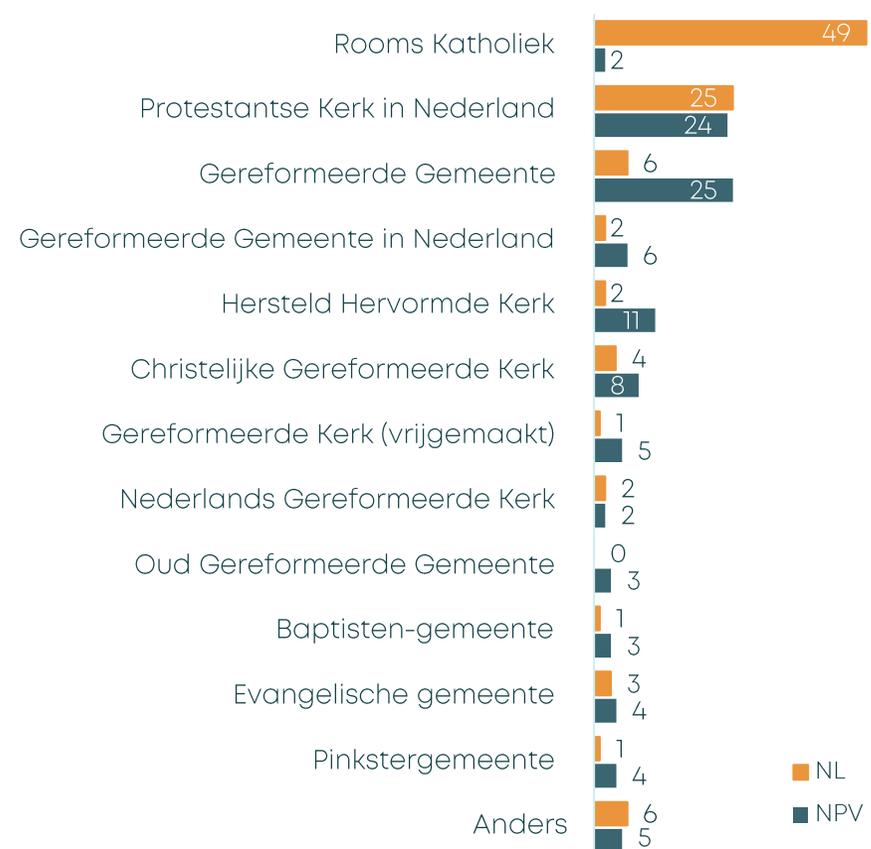
Bijlage: profiel steekproef

Achtergrondgegevens van de steekproef NPV-leden (n=1107) en Nederland representatief (n=501). De groep Nederland representatief is gewogen naar een representatieve verdeling voor geslacht, leeftijd en opleiding.

Religie (%)

Specificatie kerkgemeenschap (%)

Contact

Jetteke Rigterink
Research Expert
06 15 59 00 40
jetteke@directresearch.nl

Ymke Horwitz
Research Expert
06 35 60 21 56
ymke@directresearch.nl

Stefan Klomp
Client Consultant
06 46 22 48 92
stefan@directresearch.nl

Vragen over dit
onderzoek? Wij helpen
je graag verder!

DirectResearch BV

020 770 75 79

Herengracht 454

info@directresearch.nl

1017 CA Amsterdam

www.directresearch.nl